CRNA GORA
ZAVOD ZA STATISTIKU
S A O P Š T E NJ E
Broj: 21/2
Podgorica, 12. mart 2018. godine

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor

Indeks potrošačkih cijena (CPI)
Januar 2018. godine

Mjesečna inflacija u januaru 2018. godine iznosila je 1,0%

Mjesečna inflacija u januaru 2018. godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je 1,0%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 2,6%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: duvana (cigareta); električne energije; goriva i maziva motornih vozila; prevoza putnika drumom; telefonskih i telefaks usluga; mineralne vode, bezalkoholnih pića, sokova od voća i povrća; povrća; usluga ishrane u ugostiteljstvu; žestokih alkoholnih pića.

Rast stope inflacije izazvan je i povećanjem stope PDV-a sa 19% na 21%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Alkoholna pića i duvan (13,6%); Prevoz (2,3%); Komunikacije (1,6%); Hoteli i restorani (1,5%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (0,7%); Ostala dobra i usluge (0,2%); Hrana i bezalkoholna pića (0,1%); Zdravlje (0,1%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Odjeća i obuća (-4,0%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (-0,1%).

Pozitivne godišnje stope inflacije u januaru 2018. godine zabilježene su u grupama: Alkoholna pića i duvan (30,4%); Hoteli i restorani (6,9%); Odjeća i obuća (6,3%); Prevoz (3,9%); Komunikacije (1,8%); Ostala dobra i usluge (1,8%); Zdravlje (0,6%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (0,4%); dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Rekreacija i kultura (-0,8%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (-0,6%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,5%).

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (CPI)

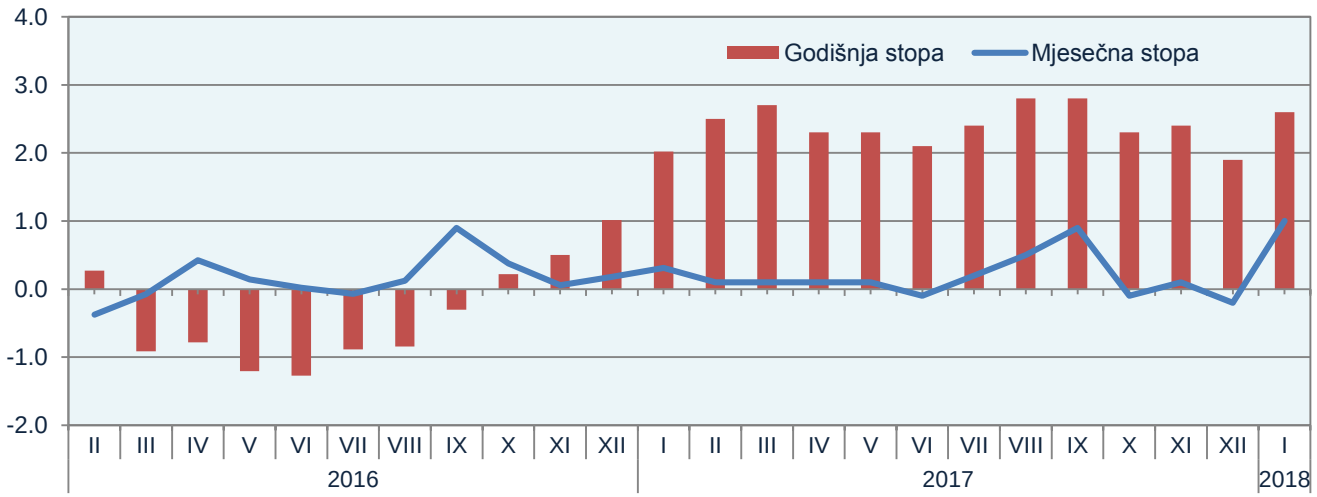

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Jan 2018 Ø 2015	Jan 2018 Dec 2017	Jan 2018 Jan 2017	Jan 2018 Ø 2017
00	**CPI - ukupno**	***1000,0***	**3,9**	**1,0**	**2,6**	**1,8**
01	Hrana i bezalkoholna pića	*341,1*	0,2	0,1	-0,5	-0,6
02	Alkoholna pića i duvan	*40,4*	35,6	13,6	30,4	21,7
03	Odjeća i obuća	*86,1*	5,9	-4,0	6,3	0,8
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	*154,0*	3,4	0,7	0,4	1,4
05	Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	*39,4*	-1,7	-0,1	-0,6	-0,4
06	Zdravlje	*40,8*	5,2	0,1	0,6	0,3
07	Prevoz	*109,4*	5,9	2,3	3,9	4,0
08	Komunikacije	*48,5*	2,2	1,6	1,8	1,7
09	Rekreacija i kultura	*32,0*	-0,5	0,0	-0,8	-0,2
10	Obrazovanje	*18,7*	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	*47,6*	9,1	1,5	6,9	2,1
12	Ostala dobra i usluge	*42,0*	1,6	0,2	1,8	0,7

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), januar 2018.

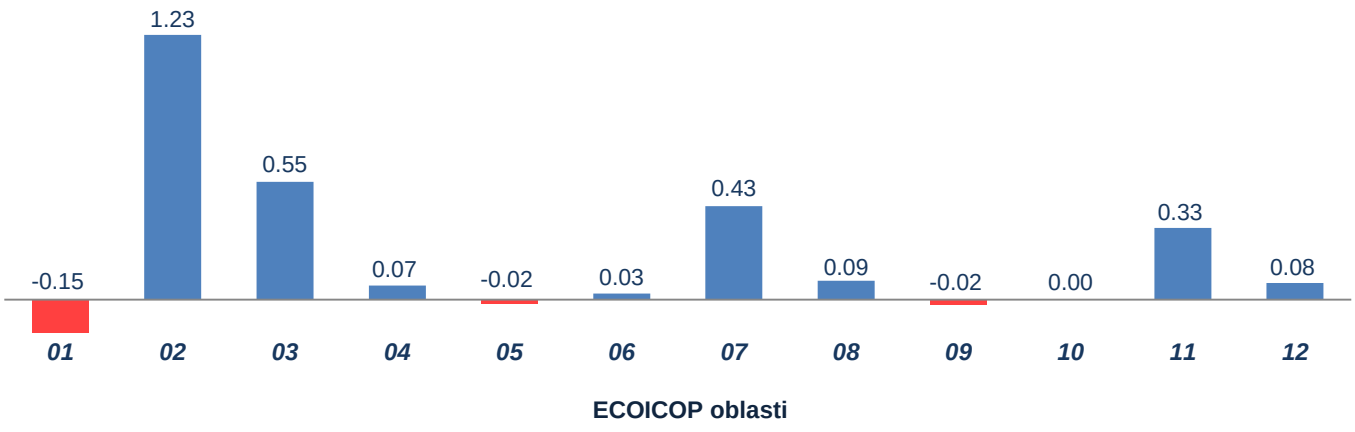

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, jan. 2018.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0220	Duvan	*27,4*	17,7	0,49
0451	Električna energija	*80,2*	2,6	0,23
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	*51,4*	2,3	0,13
0732	Prevoz putnika drumom	*20,5*	5,6	0,12
0830	Telefonske i telefaks usluge	*44,3*	1,7	0,09
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća	*11,0*	6,6	0,08
0117	Povrće	*33,7*	1,5	0,06
1111	Restorani, kafei i slično	*28,6*	0,9	0,03
0211	Žestoka alkoholna pića	*6,8*	3,7	0,03
0531	Veliki kućni aparati bilo električni ili ne	*6,8*	-1,3	-0,01
0116	Voće	*20,3*	-0,7	-0,01
0454	Čvrsta goriva	*31,0*	-1,3	-0,03
0112	Meso	*91,0*	-0,7	-0,04
0321	Cipele i ostala obuća	*37,4*	-1,4	-0,04
1120	Usluge smještaja	*19,0*	-2,6	-0,04
0312	Odjeća	*47,9*	-6,0	-0,28

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, jan. 2018.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0220	Duvan	*27,4*	42,8	1,17
0321	Cipele i ostala obuća	*37,4*	9,4	0,35
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	*51,4*	4,7	0,24
1120	Usluge smještaja	*19,0*	11,3	0,21
0451	Električna energija	*80,2*	2,6	0,21
0312	Odjeća	*47,9*	4,0	0,19
0116	Voće	*20,3*	8,1	0,16
0732	Prevoz putnika drumom	*20,5*	5,7	0,12
1111	Restorani, kafei i slično	*28,6*	3,3	0,10
0561	Kratkotrajna dobra za rutinsko održavanje domaćinstva	*14,3*	-2,0	-0,03
0113	Riba i morski plodovi	*9,4*	-3,2	-0,03
0911	Oprema za prijem, snimanje i reprodukciju zvuka i slike	*5,3*	-6,6	-0,03
0454	Čvrsta goriva	*31,0*	-3,6	-0,11
0112	Meso	*91,0*	-1,3	-0,12
0117	Povrće	*33,7*	-6,4	-0,21

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su jedan od najvažnijih makroekonomskih indikatora i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju shodno Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data grupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% (10*5%=0,5% - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene ljekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% (12*0,5%=0,06% - pošto je učešće ljekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Shodno Politici revizije Zavoda za statistiku, konačni podaci se objavljuju datumom definisanim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2
Telefon (+382) 20 230-811; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:
Miroslav PEJOVIĆ
Tel. +382-20-231-004
contact@monstat.org